

ধানবনা পদ্ধতি

প্রস্তুতি :

ধানবনা বা ধান কুটুম্ব মানো ধানৰ পৰা বাকলি (কুটু) আৰু মলৰ তৰপটো আতৰাই পলিচ কৰি বগা চাউললৈ কপাস্তুবিত কৰা পদ্ধতি। ধানবনা পদ্ধতিৰেৰ তলত দিয়া ধৰণৰ :

- **এটা খেপৰ ধানবনা প্ৰক্ৰিয়া :** পোনপটীয়াভাৱে প্ৰথমৰাৰতে ধান বানোতে ধানৰ পৰা কুটু আৰু মল আতৰাই পলিচ কৰি চাউললৈ কপাস্তুবিত কৰা হয়।
- **দুটা খেপৰ ধানবনা প্ৰক্ৰিয়া :** দুটা খেপৰ ধানবনা প্ৰক্ৰিয়াত, প্ৰথম খেপত ধানৰ বাকলি গুচোৱা হৈ আৰু পিছু খেপত চাউল পলিচ কৰি বগা কৰা হয়।
- **আধুনিক ধানবনা প্ৰক্ৰিয়া :** আধুনিক ধানবনা মিলত কেইবাটোও খেপত বিভিন্ন যন্ত্ৰ আৰু প্ৰক্ৰিয়াৰ দ্বাৰা ধান বানি চাউললৈ কপাস্তুবিত কৰা হয়।

এটা খেপৰ ধানবনা প্ৰক্ৰিয়া :

ক) হাতেৰে ধানবনা প্ৰক্ৰিয়া: উড়াল আৰু চেকীৰ ধানবনা প্ৰক্ৰিয়া এতিয়াও কহ ঠাইত প্ৰচলিত হৈ আছে। উড়াল বা চেকীৰ জৰিয়তে ধানবনা প্ৰক্ৰিয়াত বাবে বাবে ধানখন্দি তাৰপৰা কুটু আৰু কিছু মল আতৰোৱা হয়। অৱশ্যে এই প্ৰক্ৰিয়াত ভঙ্গ চাউলৰ পৰিমাণ বেছিহয়। পিছুত কুলাবে বাবি বা চালনিবে চালি ইয়াক পৰিষ্কাৰ কৰা হয়।

খ) তীকাৰে নিৰ্বিত এৰাৰতে ধানবনা মিল

এৰাৰতে ধানবনা মিল 'কুলাৰ মিল' হিচাপে জৰাপ্তিৱ। এই মিল বৰ্তমানেও ঘৰৱাভাৱে ধান বানিবলৈ কহলভাৱে ব্যৱহাৰ হৈ আহিছে। এনেধৰণৰ মিলত উচ্চ চাপত ঘৰ্খণৰ দ্বাৰা ধানৰ পৰা বাকলি গুচোৱা আৰু পলিচ কৰা হয়। এই মিলৰ পৰা পোৰা চাউলৰ পৰিমাণ তুলনামূলকভাৱে কম আৰু ভঙ্গ চাউলৰ পৰিমাণ বেছি। ধান বনাৰ পিছুত উৎপাদিত মল পশুৰ খাদ্য হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

দুটা খেপৰ ধানবনা প্ৰক্ৰিয়া :

দুটা খেপৰ ধানবনা মিল 'ছেলাৰ মিল' হিচাপে জৰাপ্তিৱ। এনেধৰণৰ মিলত ধানৰ পৰা বাকলি (কুটু) আতৰোৱা আৰু মল আতৰোৱা (পলিচ) দুটা পৃথক প্ৰক্ৰিয়া থাকে। বাবাৰ বোলাৰৰ দ্বাৰা ধানৰ বাকলি আতৰোৱা হয় আৰু ছিল বোলাৰৰ দ্বাৰা মল আতৰোৱা (পলিচ) হয়। এই মেচিনে প্ৰতি ঘণ্টাত ০.৫-১ টন ধান বানিব পাৰে। এই মিল গ্ৰামাদিকলত বেছিক ব্যৱহাৰ কৰা হয়। দুটা খেপৰ ধানবনা প্ৰক্ৰিয়াটো এটা খেপৰ ধানবনা প্ৰক্ৰিয়াতকৈ তুলনামূলকভাৱে বেছিকাৰ্যক্ষম।

কেইবাটোও খেপৰ ধানবনা প্ৰক্ৰিয়া :

বাণিজ্যিক মিল :

আধুনিক বাণিজ্যিক মিলত একেলাগে বহুকেইটা কাৰ্য চলে, যাৰফলত উচ্চ ওপসম্পদ আৰু অধিক পৰিমাণৰ চাউল প্ৰোৰা যাব। এই মিলত তলত দিয়া প্ৰক্ৰিয়াসমূহ সম্পন্ন কৰা হয়।

- ধানবনাৰ বাবে উপযুক্ত কৰিবলৈ আগতীয়া পৰিষ্কাৰকণ
- ধানৰ পৰা বাকলি বা কুটু আতৰোৱা
- চাউলৰ মলৰ তৰপটো আতৰীয় বগা কৰিবল বাবে পলিচ কৰা
- ভঙ্গ চাউলৰ পৃথক কৰা
- ধানবনাৰ পিছুত চাউল বন্ধৰত ভৰোৱা
- উপজাত সামগ্ৰীৰ সুব্যৱস্থাপনা কৰা

